

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060307

DOM
2023-02-21
Stockholm

Mål nr
M 12726-21

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2021-09-30 i mål nr M 4997-20, se bilaga A

PARTER

Klagande

B.U.

Ombud: Advokaterna PG.J och J.N

Motpart

Peab Anläggning AB

Ombud: Advokat N.H

SAKEN

Skadestånd enligt miljöbalken

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Mark- och miljööverdomstolen ändrar mark- och miljödomstolens dom på följande sätt.
 - a) Mark- och miljööverdomstolen upphäver punkten 1 i mark- och miljödom-stolens domslut och förpliktar Peab Anläggning AB att till B.U. betala 210 414 kr och ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 5 augusti 2018 till dess betalning sker.

Dok.Id 1899605

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

- b) Mark- och miljööverdomstolen ändrar punkten 2 i mark- och miljödomstolens domslut och bestämmer det belopp som B.U. ska betala till Peab Anläggning AB i ersättning för rättegångskostnader till 162 120 kr. Av beloppet avser 96 675 kr ombudsarvode.
2. B.U. ska betala ersättning för Peab Anläggning AB:s rättegångskostnader i Mark- och miljööverdomstolen med 42 500 kr, avseende ombudsarvode, och ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från dagen för denna dom till dess betalning sker.
-

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

B.U. har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska bifalla hans talan i mark- och miljödomstolen samt befria honom från skyldigheten att betala Peab Anläggning AB:s rättegångskostnader i mark- och miljödomstolen och i stället förplikta bolaget att ersätta hans rättegångskostnader där.

Peab Anläggning AB (Peab) har motsatt sig att mark- och miljödomstolens dom ändras.

Parterna har yrkat ersättning för sina rättegångskostnader i Mark- och miljööverdomstolen.

UTVECKLING AV TALAN OCH UTREDNINGEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Parterna har åberopat samma omständigheter som i mark- och miljödomstolen och har utvecklat sin respektive talan på i huvudsak samma sätt som där.

Parterna har även åberopat samma bevisning som i mark- och miljödomstolen. Ljud- och bildupptagningarna av förhören i mark- och miljödomstolen med S.N, M.D (endast ljud), A.S, E.B och M.S har spelats upp.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

B.U. har till stöd för sitt skadeståndsanspråk såsom skadeståndsgrundande handling åberopat att Peab i november 2017 grävt av hans vattenledning med integrerad värmekabel (Isotermledningen). Värmekabelns funktion har därmed skadats, främst genom att värmekabeln utsatts för fukt. Enligt B.U. har skadan medfört att värmekabeln slutade att fungera, vilket fått till följd att vattenledningen frös när kylan slog till i februari 2018. Eftersom värmekabelns funktion därefter inte heller kunde återställas trots felsökning och reparationsförsök var han tvungen att gräva upp

och ersätta Isotermledningen i sin helhet. Denna skada är Peab skyldig att ersätta honom för.

Som mark- och miljödomstolen har anfört ankommer det på B.U. att visa att det föreligger orsakssamband mellan den skadegörande handlingen och den skada (de skadeposter) som han begär ersättning för. Mark- och miljööverdomstolen anser, i likhet med mark- och miljödomstolen, att det inte finns skäl att tillämpa ett sänkt beviskrav vid bedömningen av orsakssambandet i detta fall. Mark- och miljööverdomstolen understryker dock att beviskravet relaterar till orsakssambandet som sådant, inte till de enskilda sakförhållanden som parterna har hänfört sig till. Den slutliga bedömningen av om ett orsakssamband föreligger ska därmed göras samlat.

Vid bedömningen av orsakssambandet fäster Mark- och miljööverdomstolen vikt vid samma förhållanden som mark- och miljödomstolen har framhållit i fråga om det som talar för B.U. uppfattning att avgrävningen har skadat värmekabelns funktion på ett sätt som inte kunnat avhjälpas i tid för att förhindra att vattenledningen frös. Mark- och miljödomstolen har i detta avseende särskilt lyft fram att det finns ett tids-mässigt samband mellan funktionsförlusten och den skadegörande handlingen. Domstolen har därvid framhållit att ledningen synes ha fungerat felfritt innan den grävdes av och att temperatursensornas placering i marken, i kombination med avsaknaden av en tillräckligt lång kallperiod, är en rimlig förklaring till att värmekabelns säkring löste ut först tre månader efter skadetillfället. De åtgärder som S.N vidtog har också framhållits.

När det gäller det förhållandet att även säkringen för avloppsledningens värmekabel löste ut, anser Mark- och miljööverdomstolen, till skillnad från mark- och miljödomstolen, att detta inte på något beaktansvärt sätt talar emot vad B.U. har gjort gällande om orsakssambandet. Avlopps- och vattenledningarna med respektive värmekablar utgjorde olika elsystem med skilda säkringar. Därutöver hade ledningarna olika utformning och en väsentlig skillnad i livslängd. Förutom att ledningarna till stor del var nedgrävda bredvid varandra saknade de alltså samband med varandra. Att avloppsledningens värmekabel inte fungerade kan därmed inte leda till slutsatsen att det måste ha förelegat brister i den ursprungliga installationen av Isotermledningen.

M.S har visserligen angett att fukt inte kan ha vandrat i värmekabeln från avgrävningpunkten till anslutningen mellan varm- och kallkabeln cirka 60 meter bort. Enligt M.S kan fukt ta sig in endast ett par centimeter i en isolerad kabel och skador kan uppstå på en elkabel på det ställe där fukten kommit in, men däremot inte på något annat ställe. M.S har emellertid också uppgett att en avgrävning kan medföra en strömrusning med kortslutning och en för hög effekt i kabeln som följd. Enligt Mark- och miljööverdomstolen ger M.S uppgifter inte något säkert besked i frågan om när den i mars 2018 konstaterade kortslutningen i anslutningen mellan varm- och kallkabeln uppkom. Något tydligt stöd för den av Peab anförda alternativa skadeorsaken, att den ursprungliga installationen varit bristfällig – trots att Isotermledningen fungerat utan anmärkning i drygt 20 år – föreligger alltså inte.

Mark- och miljööverdomstolen finner, vid en samlad bedömning, att B.U. har styrkt orsakssambandet. Peab är således skadeståndsskyldigt gentemot honom.

Vad gäller frågan om skadeståndets storlek ankommer det på B.U. att lägga fram utredning som styrker såväl förekomsten som omfattningen av den skada (de skadeposter) som han begär ersättning för. B.U. har åberopat två fakturor från H & B Larsson Bygg Aktiefbolag samt en faktura från Vanadis Trädgårds-skötsel AB. Peab har i och för sig inte ifrågasatt att B.U. har betalat dessa fakturor. S.N och A.S har i sina vittnesförhör kort berört vissa av de kostnader som omfattas av fakturorna, men B.U. har i målet inte tillhandhållit något underlag för dessa och inte heller närmare klargjort hur de totala beloppen fördelar sig mellan olika åtgärder och utförare. Under sådana förhållanden saknas det förutsättningar att bifalla käromålet på annat sätt än till det belopp som Peab har vitsordat. Peab ska således betala skadestånd till B.U. med 210 414 kr. Om räntan råder inte tvist.

B.U. har vunnit framgång med sin talan med cirka en fjärdedel av det omstämda beloppet. Kostnaderna för de olika delarna i målet kan enligt Mark- och miljööverdomstolens mening inte särskiljas och B.U. har inte endast i ringa omfattning förlorat i målet. B.U. ska därför ersätta Peab för hälften av dess

rättegångskostnader i såväl mark- och miljödomstolen som i Mark- och miljööverdomstolen. Mark- och miljööverdomstolen gör ingen annan bedömning än mark- och miljödomstolen avseende skäligheten av det av Peab yrkade beloppet i mark- och miljödomstolen. Beloppet i Mark- och miljööverdomstolen är vitsordat.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2023-03-21

I avgörandet har deltagit hovrättsrådet Karin Wistrand, tekniska rådet Kerstin Gustafsson, hovrättsrådet Henrik Jonsson och tf. hovrättsassessorn Alexandra Tavaststjerna, referent.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2021-09-30
meddelad i
Nacka

PARTER

Kärande

B.U.

Ombud: Advokat PG.J

Svarande

Peab Anläggning AB

Ombud: Advokat N.H

SAKEN

Skadestånd enligt miljöbalken

DOMSLUT

1. B.U. talan i målet ogillas.
 2. B.U. ska ersätta Peab Anläggning AB för rättegångskostnader i målet med 324 239 kr, varav 193 350 kr avser ombudsarvode. På hela beloppet ska ränta enligt 6 § räntelagen betalas från dagen för denna dom till dess betalning sker.
-

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Käranden

B.U. yrkar att Peab Anläggning AB ska förpliktas att till honom betala ett belopp om 820 549 kronor (inklusive moms) samt ränta enligt 4 och 6 §§ räntelagen till dess betalning sker enligt följande:

- På ett belopp om 309 891 kronor från och med den 5 augusti 2018, samt
- På ett belopp om 510 658 kronor från och med den 19 oktober 2018.

B.U. yrkar ersättning för rättegångskostnader.

Peab Anläggning AB (i det följande Peab Anläggning AB eller Peab)

Käromålet bestrids. Följande belopp vitsordas som skäliga. Om domstolen kommer fram till att Peab är skyldigt att ersätta B.U. vitsordas ett belopp om 100 000 kr såsom skäligt. Om domstolen dessutom kommer fram till att det till följd av Peabs arbeten har varit motiverat för B.U. att gräva upp och lägga ny vattenledning, vitsordas ett belopp om 210 414 kr såsom skäligt. Sättet att beräkna ränta vitsordas.

Peab Anläggning AB yrkar ersättning för rättegångskostnader.

GRUNDER M.M.

B.U:s grunder

Genom att ha grävt av värmekabeln och vattenledningen till B.U:s hus, och därefter ha reparerat kabeln på ett inte fackmässigt sätt, har Peab orsakat B.U. skada. Strikt ansvar föreligger enligt 32 kap. 5 § andra stycket miljöbalken.

Skadan består i att värmekabeln för vattenledningen förlorade sin funktion, och att vattenledningen skadades. De behövde grävas upp och bytas ut.

Både den tillfälliga reparationen och den permanenta reparationen var vårdslöst utförd. Peab ansvarar för att ersätta B.U. skador oavsett om de är en följd av grävningen/spontningen eller reparationen av kabeln.

Peab Anläggning AB:s grunder

Peab ansvarar för det ledningsbrott på vattenledningen och värmekabeln till den som uppstod vid grävning och spontningsarbeten den 13 november 2017. Peab har låtit reparera skadorna och därmed tagit ansvar för uppkomna skador. De skador som B.U. yrkar ersättning för har inte något samband med gräv- och spontningsarbetena den 13 november 2017, det saknas alltså orsakssamband. Reparationen av värmekabeln för vattenledningen har utförts fackmässigt. Reparationen har inte orsakat B.U. de skador han begär ersättning för. Om domstolen skulle komma fram till att *reparationen* har orsakat B.U. skada är inte Peab skyldigt att ersätta honom för det, eftersom reparationen utfördes av ett annat företag. Det är enbart för grävningen/spontningen som Peab svarar även för underentreprenörer enligt 32 kap. 5 § miljöbalken och dit hör inte reparationen av värmekabeln. En talan som förs utifrån att reparationen varit bristfällig kan inte riktas mot Peab och den kan inte föras enligt miljöbalken i mark- och miljödomstol. Skadorna har inte uppgått till yrkat belopp.

UTVECKLING AV TALAN

B.U. köpte den berörda fastigheten som är en ö med egen bro ut till ön i Djursholm vid båthamnen X. Ön kallas för Z och ligger i anslutning till viken och småbåtshamnen. B.U. lät renovera huset och bytte värmekabel och vattenledning i slutet av 90-talet. Anläggningen har fungerat sedan dess. Den 28 februari 2018 uppstod problem och vattenledningen fryste sönder. Sönderfrysningen skedde när det varit minusgrader under en längre period. Det visade sig att Peab utfört schakt- och grävningsarbeten vid ön. Peab hade fått tillgång till kartor som visade var B.U.s vattenledning gick. Peab grävde av värmekabeln till vattenledningen i november 2017, men detta kom till B.U.s kännedom först i januari 2018, det är därför det står felaktigt i en rapport att B.U. uppfattat att Peab grävt av kabeln i januari.

Kabeln var av märket Isoterm. Den består av en hermetiskt slutet tub som är tät som en termos. Kabeln består av ett runt skal, i centrum av skalet ligger en vattenledning. På den vattenledningen är det anslutet en värmekabel som värmer röret. Den ska vara slutet, den får inte öppnas. Alla Isotermkablar som lagts sedan 60-talet fungerar än i dag, systemet har inte någon begränsad livslängd.

Från isotermkabeln gick en s.k. kallkabel. Den är som vilken sladd som helst, en kabel med plus och minusledningar och en jord. När B.U. i januari fick höra att Peab hade grävt av ledningen, vidtogs en rad undersökningar. Den första fakturan från den 29 april 2018 är de arbeten som utfördes från början av feb till april. Fram till den 29 april belastas B.U. med att betala 309 000 kr. Det avsåg felsökning och försöken med att rädda den skadade kabeln. Under räddningsarbetena visade det sig att fukt hade trängt in i kabeln redan vid avgrävningen i november 2017. Det hermetiskt slutna röret stod helt öppet ända till felsökning började i början av februari. Detta hade lett till en kortslutning på kallkabeln (jordkabeln, gul och grön) på grund av fuktvandringen i värmekabeln. Det var därför vattenledningen hade frusit. Det fanns alltså ingen funktion på värmekabeln från och med november och framåt, men värmesystemet hade inte behövts förrän kylan slog till i februari. Det var då som systemet startade automatiskt p.g.a. väderförhållandena och visade sig inte fungera. Det görs gällande att funktionen slogs ut tidigare i samband med avgrävningen och/eller den bristfälliga reparationen av kabeln.

Även om det varit minusgrader tidigare under säsongen har värmesystemet inte behövts. Isotermkabeln ligger under mark och det är där som sensorn som startar värmesystemet ligger. Det krävs alltså att marken kyls ned till den nivå där sensorn finns, för att systemet ska startas. Detta skedde först efter en ihållande kallperiod och det är därför inte konstigt att felet på värmekabeln inte uppmärksammats tidigare under säsongen.

Avloppsledningen och vattenledningen ligger ihop under en ganska lång sträcka, fram till efter bron. När det hade frusit den 28 februari och det inte gick att rädda kabeln gjordes en första ohm-mätning. Det finns en instruktion för hur man ska

skarva isotermkabeln. Det ingår att göra en motståndsmätning dvs. har det kommit in någon fukt som påverkar kabeln. Detta gjordes först efter 28 februari, det visade sig då att jordkabeln hade kortslutits. Kabeln gick inte att reparera.

De kostnader som B.U. haft för att reparera kabeln framgår av faktura 3 sep 2018. I anslutning till fakturan har angetts de avdrag B.U. gör från sitt yrkande som hör till avloppet. Allt övrigt material och arbete avser vattenledningen. B.U. misstänkte att värmekabeln till avloppet aldrig fungerat. Han passade på att byta avloppsledningen samtidigt när grävning ändå skett.

Vid den tillfälliga reparationen klamrade Peab ihop kabeln och täckte den med jord, trots att platsen för kabeln var mycket fuktig. I och med det kom fukt in i kabeln. Fukten stängdes sedan in i kabeln i och med den permanenta reparationen. Reparationen utfördes inte heller enligt tillverkarens anvisningar. Det är naturligt att en kabel måste repareras efter att den har grävts av. Reparationen av kabeln har därför ett tydligt samband med grävningen och omfattas därför av 32 kap. 5 § miljöbalken.

Det görs inte gällande att Peab har grävt av avloppsledningen. Peabs ansvarar därför att bolaget grävde av vattenledningen med tillhörande värmekabel, som installerats för att förhindra förfrysning av såväl vatten- som avloppsledning. Avloppet och vattenledningen är helt separata från varandra, de har ingenting med varandra att göra, det är ostridigt bland teknikerna. Peab har därefter misslyckats med att återställa värmefunktionen i det skick som förelåg före avgrävningen. Efter Peabs avgrävning och bristfälliga reparation har fukt trängt in i värmekabeln med kortslutning som följd vilket i sin tur inneburit att både vatten- och avloppsledningar frusit sönder.

Peab gör gällande att värmekablarnas upphörda funktion orsakats av något annat än avgrävning och reparation, vilket inte stämmer. Värmekablarnas jordning och säkringar fungerade före och efter avgrävningen. Därför stängdes värmekablarna av när den av Peab skarvade kabeln automatiskt slogs på sedan tjälen och låg

temperatur trängt ner till det markdjup som den låg på. Det följer av den utredning som S.N utförde att orsaken till både kortslutningen av värmekablarna och fuktinträngningen i värmekabeln för vatten orsakats av Peabs avgrävning av värmekabeln för vatten. Av Peabs egen utredning, ÅF-Infrastructure AB, framgår att den avgrävda värmekabeln kunde och borde ha reparerats av Peab genom "att skjuta i en ny värmekabel i det befintliga vattenröret". Hade Peab gjort en korrekt reparation av den avgrävda kabeln och inte på det vårdslösa sätt som skedde och som redovisas i text och bilder i Installera SVIT AB:s utredning beträffande Peabs slarviga och icke fackmässiga skarvning av den avgrävda värmekabeln, hade ingen skada skett.

Det yrkade beloppet

Samtliga kostnader som B.U. yrkar ersättning för har varit nödvändiga och påkallade till följd av den avgrävda vattenledningen med tillhörande värmekabel. Som följer av ingiven utredning kunde det, efter att de nya skarvningarna var utförda konstateras att det fanns en ytterligare kortslutning som gjorde att värmekabeln drog för mycket ström. Det var således helt nödvändigt att fortsätta med felsökandearbetena till dess det kunde konstateras att värmekabeln smält samman till följd av fuktinträngningen i densamma. Följaktligen är alla yrkade kostnader orsakade av Peabs agerande. B.U. har utgett betalning motsvarande det yrkade beloppet till följd av skadan och har därmed också rätt till det yrkade beloppet.

Peab ansvarar för all den skada som uppstått på vatten- och avloppsledningen samt kostnad för reparation av dessa till följd av den avgrävda värmekabeln. Det föreligger adekvat kausalitet mellan Peabs agerande och de skador som uppkommit, särskilt med beaktande av att Peab, utan kontroll av var ledningarna var förlagda, grävde av vattenledningen med tillhörande värmekabel för att sedan inte återställa värmekabelns funktion.

B.U. åberopar vittnesförhör med elexperten S.N, med M.D och med A.S samt viss skriftlig bevisning.

Peab Anläggning AB

Under inga omständigheter är Peab ansvarig för skada på avloppssystemet inklusive värmeledning och teknisk apparatur. Den värmekabel som Peab skadade var den till vattenledningen. Värmekabeln till vattenledningen och värmekabeln till avloppsledningen är separata. En kortslutning på den ena kabeln kan inte orsaka en kortslutning på den andra kabeln.

Peab utförde under hösten 2017 reparationer av kajen X på uppdrag av Danderyds kommun. I samband med schaktningsarbeten den 13 november 2017 skadades den vattenledning, med tillhörande värmekabel, som förser B.U. fastighet med vatten. Peab har emellertid inte skadat avloppsledningen till fastigheten. Vattenledningen och värmekabeln reparerades av Peabs underentreprenör Lambertsson Sverige AB ("Lambertsson") några dagar efter händelsen. I tiden därefter fungerade såväl vattenledningen som värmekabeln utan anmärkningar i drygt tre månader.

Den 6 februari 2018 löste säkringen till den värmekabel som finns på avloppsledningen till B.U. fastighet ut. Detta var alltså en annan värmekabel än den som Peab skadade i samband med sina arbeten. Dagen efter, den 7 februari 2018, löste säkringen till värmekabeln till vattenledningen ut. Säkringen gick att dock att återställa. Den 8 februari 2018 undersökte montör från Lambertsson orsaken till att säkringarna löst ut. I samband med denna undersökning ändrade montören värmereglaget för värmekablarna från nivå 1 (normalt driftläge) till full effekt på nivå 2 (upptiningsläge). Säkringarna för båda värmekablarna löste då ut till följd av en kortslutning någonstans i systemet. Detta var sannolikt första gången som värmereglaget, upptiningsläget, överhuvudtaget användes sedan det installerats omkring 20 år tidigare.

Den 28 februari 2018 fryste såväl vattenledningen som avloppsledningen. Den 19 mars 2018 undersökte Installera SW AB anläggningen. I samband därmed konstaterades att det fanns jordfel på värmekablarna. Samtidigt konstaterades att

jordfelsbrytaren för anläggningen inte fungerade. Detta är inget som orsakats av Peabs schaktningsarbeten eller av den reparation av värmekabeln på vattenledningen som Peab utförde. Istället är fråga om en felaktig ursprunglig installation.

Den skada som B.U. yrkar ersättning för har således inte orsakats av Peabs schaktningsarbeten utan av ett fel i den ursprungliga elinstallationen. Peabs arbeten har inte orsakat att vattenledningen och avloppsledningen fryste.

Peab vitsordar i och för sig ansvar för de skador som ifrågavarande schaktningsarbeten har orsakat på vattenledningen med tillhörande värmekabel. Dessa skador är dock reparerade. Peab har inte, i något sammanhang, tagit på sig ansvaret för att ifrågavarande vattenledning och avloppsledningen fryste.

När Peab spontade av ledningen den 13 november reparerade man den själv temporärt och beställde material för att laga den permanent. Den permanenta reparationen utfördes av Lambertsson. Reparationen skedde med krympslang och utförandet var i enlighet med Isotermis anvisningar. Peab svarar oavsett detta inte för Lambertssons arbete.

Eftersom säkringen för värmekabeln till avloppskabeln löste ut den 6 februari måste kabeln ha varit strömsatt och i drift då. Anledningen till att kablarna gick sönder är antagligen att skarven brändes av p.g.a. för hög belastning, som orsakades av fel i den ursprungliga konstruktionen. När S.N på plats undersökte orsaken ändrade han reglagen från nivå 1 till nivå 2, ett kraftigare upptingsläge. Det ökade belastningen på värmekablarna och jordfelsbrytaren fungerade inte heller. Att båda säkringarna – för värme och avloppskablarna löste ut samtidigt visar att det inte var Peabs grävning/spontning som orsakade felen.

Såvitt Peab förstår har B.U. bytt ut hela systemet för inkommande vatten och hela avloppssystemet, inklusive nya pumpar samt styrning för pumpgröpar m.m. Det har inte varit nödvändigt att byta ut hela systemet för inkommande vatten

till följd av den aktuella skadan. Det hade varit fullt tillräckligt att byta ut värmekabeln i det befintliga vattenröret. Kostnaden för detta hade blivit en bråkdel av yrkat belopp.

B.U. yrkar vidare ersättning för dragning av totalt 150 meter vattenledning. Den aktuella vattenledningen är emellertid endast 80 meter lång.

Av yrkat belopp kan cirka 50 procent uppskattas avse kostnader för byte av avloppssystemet. Peab har inte skadat avloppsledningen. Detta har Peab uppfattat som ostridigt. Att avloppsledningen har fryst har dessutom inte medfört att det varit nödvändigt att byta avloppspumpar och styrning för pumpgröpar. Det är alltså inte Peabs grävningsarbeten, eller Peabs reparation av värmekabeln, som har orsakat att ledningarna fryste. Det kan härvid påpekas att värmekabeln i vattenledningen inte har något att göra med värmekabeln i avloppsledningen. Det är två separata ledningar. En kortslutning i värmekabeln för vattenledningen kan inte orsaka en kortslutning i värmekabeln i avloppsledningen eller vice versa. Den fukt som enligt B.U. har trängt in i värmekabeln för vattenledningen har alltså inte kunnat orsaka en kortslutning i värmekabeln för avloppsledningen på det sätt B.U. påstår.

Det kan också framhållas att det först den 6 februari 2018 uppstod problem med värmeledningen för avloppsledningen genom att säkringarna löste ut och inte gick att återställa. Först dagen efter (den 7 februari 2018) gick säkringen för värmeledningen till vattenledningen. Denna säkring gick dock att återställa. Om det var värmeledningen på vattenledningen som orsakade att hela systemet kortslöts skulle säkringen för vattenledningen ha löst ut före säkringen för avloppsledningen. Så var alltså inte fallet, vilket tydligt visar att B.U. uppfattning om orsakssamband inte stämmer.

Som angetts ovan är Peab under inga förhållanden skyldigt att ersätta B.U. kostnader för reparation och byte av systemet för inkommande vatten. Inte heller är Peab under några förhållanden skyldigt att ersätta B.U. kostnader för

åtgärder med avloppsledningen. De ifrågavarande arbetena har dessutom höjt värdet på B.U. fastighet. Avdrag från yrkat skadestånd ska göras för denna värdeökning.

Peab Anläggning AB åberopar vittnesförhör med E.B och M.S samt skriftlig bevisning.

VITTNESFÖRHÖR

Under huvudförhandlingen i mark- och miljödomstolen har vittnesförhör hållits med de av parterna åberopade förhörspersonerna. De har uppgett huvudsakligen följande.

S.N

Han har jobbat som elektriker i 12–13 år, bl.a. med diverse installationer. Han var på plats på den aktuella fastigheten den 6 februari 2018, p.g.a. att det hade uppkommit problem med säkringarna. På plats gick säkringen till vattenledningen att återställa, medan säkringen till avloppet inte gick att återställa. Han kunde konstatera att termostaten till avloppet var trasig. Två dagar efter att han hade varit där löste säkringen till vattenledningen ut. Han fick reda på att Peab några månader tidigare hade grävt av vattenledningen och på plats började han felsökning av kabeln. Det var mestadels han som ledde arbetet med felsökningen och till hjälp hade han en ritning som han fått skickad till sig från Peab. De letade efter anslutningspunkten som var dold under mark. De ville inte gräva upp längs med kabeln så de la mer tid på att försöka hitta anslutningspunkten. De försökte också värma ledningarna och köra dem torra. Till slut blev kabeln varm, men då fanns en kortslutning mot jord. Han samtalade med Isoterm om alternativa lösningar, men det gick inte att åtgärda problemet utan att gräva upp kabeln.

Vid ett tillfälle under processen ändrade han reglaget för värmekabeln till vattenledningen från normalt läge till upptiningsläge. Då löste säkringen till vattenledningen och huvudsäkringen ut.

Han tror inte att värmekablarna fungerade innan det först upptäcktes att säkringarna gått. Anledningen till att säkringarna gick när de gjorde var att det först då blivit så pass kallt att termostaten slog till.

Det fanns ingen annan lösning än att byta ut kabeln. Han pratade med flera leverantörer om att åtgärda problemet genom att skjuta in en ny värmekabel i röret. Men ingen kunde leverera en sådan lösning för en sträcka längre än 60 meter. När de stegade upp sträckan konstaterade de att den var längre än så, minst 70–80 meter. Men de kunde inte veta säkert på grund av att de inte visste hur ledningen gick i marken, hur den gick från tomtgräns till servis eller hur den gick in i huset. Det var också därför de beställde en ny Isotermledning om 150 meter. En Isotermledning med kabel ska vara ett tätt slutet system. Om det kommer in vatten i kabeln så kan den ärga. Fukt kan transportera sig långa vägar i kablar, från ena änden till den andra, dvs. längs med hela kabeln invändigt. Han kan inte komma på någon annan orsak till kortslutningen än att det varit fukt i kabeln. Han vet inte hur länge kabeln låg avgrävd innan den skarvades. Vattenledningen är trycksatt och när den grävdes av sprutade vatten från ledningen där kabeln låg fritt. Det pågick tills kommunen stängde av vattnet. Han ser det som osannolikt att det inte kommit in fukt i kabeln vid avgrävningen. När det väl har kommit in fukt i kabeln så har det, men mängden fukt kan påverka hur stor skadan blir.

Han påpekar att skarvningen av kabeln som Peab låtit utföra sedan de grävt av kabeln inte är utförd enligt tillverkarens (Isoterm) anvisningar. Det var någon form av tejp och isolermaterial, inte rätt material. När han såg skarven första gången tyckte han att det såg ut som en vanlig skarv. Han bekräftar att det fanns en krympslang kring skarvningen. En isoterm slang ska helst inte skarvas. Men man får skarva den om man gör det på rätt sätt. Det viktigaste är att kontrollera mätvärdena efteråt. På fråga svarar han att han inte har jobbat med Isoterm ledningar tidigare.

På fråga uppger han att det var andra firmor på plats också. Han vet inte vilka åtgärder de utförde eller hur de fakturerade. Han själv har inte särredovisat arbetet med avloppsledningen. Han uppskattar att det gick åt en arbetsdag (ca 8 timmar) för

att byta ut avloppsörret. Sammanlagt var det tre entreprenörer som hjälpte till med avloppet. Avloppsörret låg bredvid vattenledningen nästan hela vägen, så den blev automatiskt uppgrävd när vattenledningen grävdes upp. Han har inte bytt ut pumpar eller renoverat badrum. Källargolvet behövde man bila upp för att komma åt vattenledningen.

M.D

Han har jobbar med vatten och avlopp sedan tio år tillbaka och är specialiserad på Isoterm. En Isotermkabel är en ohmsk kabel och fungerar på ett annat sätt än en självbegränsande kabel. I deras handlingar skriver de att Isotermkabeln har en obegränsad livslängd. Det finns kablar som har legat sedan 60-talet och de fungerar än idag. Om en Isotermkabel ligger avgrävd som i det här fallet är det en hög risk att det kommer in fukt i kabeln och att den blir skadad. Ett litet snitt kan räcka för att det ska komma in vatten i kabeln och göra så att den inte fungerar. Det enda sättet det kan komma in fukt i en Isotermkabel är genom åverkan.

Om en Isotermkabel skadas, och man ser det omgående, så finns det möjlighet att skarva kabeln. Det viktigaste för att skarvningen ska fungera är att det är torrt och att man följer Isoterm's angivna tillvägagångssätt. Det viktigaste av allt är att man ohmmäter kabeln efter reparationen, för att se att allt fungerar. Man kan använda skarvlåda eller krympslang när man lagar kabeln.

A.S

Han har jobbat som snickare i mer än 20 år, och jobbar bl.a. som vaktmästare åt B.U. hus har en källare där vatten och avlopp kommer in. Vattenledningen och avloppsledningen ligger i samma kulvert, men elmässigt är de två separata system. Värmeledningen till vattenledningen styrs av en termostat som känner av temperaturen i marken, den ligger ca 70 cm ner i marken. Så långt måste tjälen alltså gå ner för att värmekabeln till ledningen ska slås på. Vintern 2017–2018 var en varm vinter. När det blev tillräckligt kallt i februari 2018 slogs kabeln på och då fungerade den inte. Därför löste säkringen ut. Säkringen gick att återställa dagen efter när det blivit varmare.

När han hörde från B.U. om problemet med säkringarna kontaktade han Installera (S.N) som åkte till platsen, och började felsöka. Felsökningen tog lång tid eftersom man ville kunna laga kabeln utan att byta ut den. Peab var på platsen, men var inte behjälpliga med felsökningen. Det tog tid att komma åt gropen med den avgrävda kabeln eftersom Peab inte ville släppa in dem på sitt arbetsom-råde. Han såg att gropen med kabeln var helt öppen, dvs. inte skyddad från kyla och regn. När det regnade vattenfylldes gropen. Det konstaterades till slut att det inte gick att laga den befintliga kabeln, eller skjuta in en ny kabel i vattenledningen, utan kabeln behövde bytas ut. I detta avseende förlitade han sig på sin underentreprenör (S.N), som även hade haft kontakt med Isoterm.

Det har inte varit problem med B.Us avlopp tidigare. Men värmekabeln till avloppet har antagligen varit trasig sedan tidigare. Att avloppet inte frusit tidigare beror på att värmekabeln till vattenledningen försörjt hela systemet. Dessutom så är det vatten som pumpas ut i avloppet oftast 10–15 grader. Det är endast sista biten mot gatan som avloppet ligger så pass djupt att det ligger på frostfritt djup. Tjälens kan gå ner mot 70 cm, men det är sällan den går ner mer än 30 cm i Stockholmsområdet. Termostater kan vara inställda på 3 grader, då behöver inte tjälens gå hela vägen ner till termostaten för att den ska slås på. Han vet inte exakt var den aktuella termostaten sitter, den kan vara ställd så att den går igång trots att tjälens inte gått ner 70 cm.

Han har fakturerat kostnaden för vattenledningen och avloppsledningen i ett sammanhang, det har inte varit hans uppgift att avgöra vem som ska betala vad. Han resonerar som så att anledningen till att avloppsledningen frös är att värmekabeln till vattenledningen inte fungerade. Ett försäkringsbolag hade antagligen hållit med om att båda ledningarna skulle bytas ut.

Anledningen till att de beställde 150 meter Isotermledning var att de inte visste hur lång ledning de behövde. De visste inte var anslutningspunkten låg och de hade en diskussion med kommunen som meddelade att kommunen kanske skulle flytta

kopplingspunkten. Kommunen bad dem då att dra ledningen till tomtgräns och sedan linda kabeln där. De visste att 150 meter var väl tilltaget, men det är mycket bättre att ha för mycket ledning än för lite. Är den för kort så måste en helt ny ledning beställas, i det här fallet från Norge.

Vanadis trädgårdsskötsel anlätades för att utföra grävningen. Anledningen till att de anlätades var att de känner till infrastrukturen för trädgården med bevattning och dylikt. De köpte in dränkpumpar för att kunna jobba i schaktet. Dränkpumpen i ledningsgraven ligger kvar där permanent.

E.B

Han är snickare i grunden och för 20 år sedan studerade han försäkring. Sedan dess har han jobbat som skadeingenjör för olika försäkringsbolag. 70–80 % av det han arbetar med är försäkringsrelaterat. Han har skrivit en rapport i det aktuella ärendet, och det är inget han vill ändra i den. Rapporten togs fram tillsammans med M.S togs in som elsakkunnig i utredningen. Vid framtagningen av rapporten har de främst tittat på kostnaderna, men även bedömt vilka skador som beror på spontningen. Stora delar av rapporten är baserad på S.Ns PM.

Det är ingen som vet varför säkringarna löste ut den 6 och 7 februari 2018. Han har väldigt svårt att se att det skulle bero på Peabs avgrävning. Det grundar han bl.a. på att det var värmekabeln till avloppet som gick först. Värmekabeln till vattenledningen fungerade dessutom i flera månader efter det att Peab hade grävt av den. Det var flera kallperioder under tiden men inga problem med vattnet. Gropen med vattenledningen låg öppen fram till mars, men ändå frös inte ledningen.

Han har svårt att se hur det skulle ha kunnat komma in fukt i kabeln. Det är otänkbart att det skulle kunna tränga in vatten någon längre sträcka i en kabel som är gjord för att ligga i marken. Han har aldrig varit med om att fukt transporterat sig en sträcka om 50–60 meter i en kabel. Det jordfel som upptäckts på kabeln vid anslutningen på fastlandssidan, har troligen varit där sedan installationen av kabeln. Men han har inte sett kabeln eller varit på plats, så det är svårt att säga. I skarven

mellan värmekabeln och kallkabeln har det blivit ett överslag. Hans kollega M.S misstänker att man använt fel hylsor vid installationen. Värmekabeln och kallkabeln har olika storlek. När hylsan är för stor så glappar det och blixtrar och blir varmt. Det troligaste är att överslaget skedde i samband med att säkringarna gick när reglaget på kabeln ändrades från normalläge till upptiningsläge. Han tror inte att frysningen av ledningarna beror på felaktig skarvning av kabeln efter att den grävdes av. Reparationen var utförd i enlighet med Isoterms anvisningar. Enligt Isoterm är det godkänt att använda krympslang vid skarvning.

Han anser att det inte varit nödvändigt att byta ut ledningen. I stället hade en ny värmekabel kunnat skjutas in i det befintliga röret. Det går dock inte att skjuta in en värmekabel i en avloppsledning, för att åtgärda värmekabeln till avloppsledningen har det varit nödvändigt att schakta upp längs med avloppsledningen.

Den uppdelning av kostnader avseende vattenledning respektive avlopp som gjorts i rapporten grundar sig på de fakturor och tidrapporter som B.U. gett in som underlag för sitt krav. Eftersom både vattenledningen och avloppsledningen bytts ut har han fördelat kostnaderna för grävning i enlighet med det. En del av sträckan avser dessutom bara avloppsledningen. Arbete kopplat till avloppet inkluderar byte av avloppet, byte av avloppspumpar, service av avloppspumpar och bilning av källaren. På fråga svarar han att det inte hade behövts någon håltagning i golvet om endast vattenledningen bytts ut, då hade man kunnat göra hål i källarmuren och därifrån dra ledningen genom tak eller vägg. Det har inte varit nödvändigt att beställa 150 meter Isotermkabel. Om det var så att kommunen önskade att kabeln lindades vid tomtgräns på grund av att de inte visste var en ny anslutningspunkt skulle läggas, så låter det dock som ett vettigt beslut att köpa in en längre kabel.

Han har inte sett någon ritning över ledningarnas dragning i marken. När han vänt sig till kommunen har han inte fått ut någon ritning.

M.S

Han är elingenjör sedan 40 år tillbaka och har arbetat främst med fel och skador. Han gör mycket utredningar åt försäkringsbolag, jobbar åt Polisen och är besiktningsingenjör på elektriska nämnden. Han håller även utbildningar, bl.a. på KTH.

Han har varit med och tagit fram den aktuella rapporten från ÅF, och det finns inget han vill ändra i den. Vid framtagandet av rapporten har han och E.B gått igenom all dokumentation och varit på platsen. Han har hållit sig till den tekniska bedömningen.

Anledningen till att ledningarna frös är att kablarna brunnit av i skarven mellan kall- och varmkabel. Skälet till det är antingen att det kommit in vatten i skarven, eller att det varit dåligt skarvat så att det uppstått glapp och varmgång. Det fanns brister i skarven mellan kablarna. Den ena kabeln var tejpad och det saknades krypslang. Skarvhylsorna var inte heller ordentligt hopklämda.

Peabs avgrävning av värmekabeln till vattenledningen kan inte haft någon inverkan på att värmekabeln till avloppet slutade att fungera. En kortslutning på vattenkabeln kan inte orsaka en kortslutning på avloppskabeln. De är två helt separata system, med olika säkringar. Sannolikt har Peabs avgrävning inte heller haft någon inverkan på att värmekabeln till vattenledningen slutade fungera. Det har snarare att göra med att man ändrade reglaget från normalläge till upptiningsläge. Vid upptining får kablarna dubbel effekt vilket innebär större påfrestning på kablarna. Eftersom det inte varit något problem med kablarna tidigare kan det ha varit första gången som upptiningsläget användes.

Om det hade blivit en strömrusning i kabeln när den grävdes av, så hade säkringen löst ut genast. Det är tekniskt omöjligt att fukt transporterats 50 meter i kabeln. Om det funnits fukt i kabeln hade det legat och fräst vid skarvningen, men det finns inga tecken på det på de bilder han tagit del av. Beroende på vad det är för ledning kan fukt transporteras i den. I den här ledningen finns inget utrymme för fukt att

transporteras. Den är isolerad. Han kan tänka sig att fukt skulle kunna gå in ett par centimeter. Han har aldrig varit med om att det uppstått skador på en elkabel på ett annat ställe än det ställe där fukten kommit in. Däremot kan det uppstå skador på det ställe där fukten kommit in.

Han har inga synpunkter på den skarvning av kabeln som Peab utfört. Den är utförd enligt de instruktioner som finns. I instruktionerna anges att man kan använda antingen skarvbox eller krympslang. Han vet inte om någon egenkontroll gjordes efter skarvningen. Eftersom det var kallt väder förutsätter han att kablarna var i drift efter det att reparationen av vattenkabeln utfördes, men innan ledningarna frös. Att säkringarna gick visar åtminstone att kablarna varit spänningssatta.

Det är inte troligt att värmekabeln till vattenledningen har försörjt avloppet. Vattenledningen är så väl isolerad. Han kan tänka sig att det varit tvärt om, att värmeledningen till avloppet försörjt hela systemet.

DOMSKÄL

Inledning, frågor om bevisbörda

I målet är det ostridigt att Peab Anläggning AB av misstag i november 2017 grävde av och därmed skadade den ledning/kabel av märket Isoterm som försåg B.U.s hus med vatten inklusive den tillhörande värmekabel som hade funktionen att varmhålla vattenledningen så att den aldrig skulle frysa. För uppkomna skador ansvarar därför Peab enligt 32 kap. 5 § miljöbalken och Peab har alltså inte ifrågasatt det ansvaret. Tvistefrågan i målet gäller istället huruvida de skador som B.U. har begärt ersättning för har uppkommit som en följd av Peabs gräv-/spontningsarbeten. B.U. har också gjort gällande att skadorna kan vara en följd av den reparation av ledningen/kabeln som Peab lät utföra, men att Peab ansvarar även för skadorna i det fallet eftersom reparationen har ett nära samband med skadetillfället. Peabs inställning är – som redogjorts för närmare ovan – att uppkomna skador inte har orsakats av avgrävningen av ledningen/kabeln eller reparationen av densamma. Slutligen har Peab också ifrågasatt att kostnaderna för

att åtgärda de uppkomna skadorna verkligen uppgått till de belopp som har yrkats i målet.

När det gäller den ovan nämnda frågeställningen om orsakssambandet är det enligt allmänna processuella principer B.U. som har uppgiften att bevisa för domstolen att uppkomna skador är en följd av avgrävningen och/eller reparationen. Bevisbördan placeras alltså på den som påstår en skada och miljöbalken gör inte något undantag i det hänseendet.

Vilket beviskrav ska gälla i målet?

När det gäller vilka krav som ska ställas på den bevisning som förs i målet, har parterna olika uppfattning. B.U. har anfört att domstolen ska tillämpa ett sänkt beviskrav, uttryckt som att det ska vara ”klart mer sannolikt” att det orsakssamband som görs gällande från hans sida föreligger. Peab däremot har uppfattningen att det sedvanliga och strängare beviskravet för tvistemål ska gälla, uttryckt som att orsakssambandet ska vara styrkt eller visat i målet.

Domstolen konstaterar inledningsvis att det finns en lagregel med ett sänkt beviskrav för orsakssamband gällande miljöskada. Den bestämmelsen finns i 32 kap. 3 § tredje stycket miljöbalken men gäller enbart vissa särskilda i paragrafen angivna skadeorsaker. Grävning/spontning finns inte med i uppräknningen där och förhållandena i det här målet är enligt domstolens bedömning inte sådana att de skulle kunna utgöra ”annan liknande störning” såsom anges i punkten 8. Bestämmelsen är alltså inte tillämplig.

Den nämnda lagbestämmelsen infördes ursprungligen genom miljöskadelagen och utgjorde en kodifiering av dittillsvarande domstolspraxis avseende ett lättat beviskrav för de miljöskador som reglerades i den tidigare miljöskyddslagen (se prop. 1985/86:83 s. 29). Av förarbetena till bestämmelsen framgår vidare att det är vid komplicerade orsakssammanhang som man sedan länge ansett sig kunna sänka kravet och kräva bara viss sannolikhet för orsakssamband. Detta ansågs gälla särskilt vid skador på grund av miljöstörningar och det fanns därför skäl för att

sänka beviskraven vid föroreningsskador o.d. som tidigare reglerades i miljöskyddslagen. Däremot ansågs inte finnas skäl att låta regeln gälla även vid sådana skador som uppstod genom sprängsten e.d. eller genom grävning. I fråga om dessa skador ansågs svårigheterna att bevisa ett orsakssamband inte till närmelsevis vara lika framträdande som vid föroreningsskadorna (a.prop. s. 29).

De skäl mot ett sänkt beviskrav när det gäller skador som orsakats av grävning som uttalades i ovan nämnd proposition, gör sig fortfarande gällande. Det är enbart i fall av typiskt sett komplicerade orsakssammanhang som beviskravet har sänkts i rättspraxis (jfr NJA 2017 s. 642). Beviskravet kan enligt domstolens uppfattning inte sättas ned därför att omständigheterna i det enskilda fallet är motstridiga, eller som i detta mål att svaranden har åberopat omfattande bevisning för att motbevisa karendens påståenden om orsakssamband. Sammantaget finner domstolen att det sedvanliga och strängare beviskravet styrkt/visat ska gälla i målet avseende B.U. påståenden om orsakssamband.

Domstolens bedömningar av bevisningen i målet

Av utredningen i målet har det framgått att säkringen till värmekabeln som varmhöll vattenledningen till B.U. hus slog ifrån i februari 2018, att funktionen inte gick att återställa och vattenledningen och avloppsledningen därefter frös, och att Peab dessförinnan i november 2017 hade grävt av och låtit reparera nämnda vattenledning och kabel. Den enskilda omständighet som starkast talar för att det var antingen incidenten när kabeln grävdes av eller den efterföljande reparationen som orsakade att värmekabeln upphörde att fungera, är det tidsmässiga sambandet. Det har i målet inte framkommit annat än att den berörda installationen fungerat felfritt sedan installationen, i vart fall såtillvida att vatten och avlopp aldrig har frusit tidigare. Detta får anses utrett genom bl.a. förhöret med A.S.

Peab har ju påstått att kabeln måste ha fungerat efter avgrävningen, eftersom det förekom att det var minusgrader under perioden från det att kabeln grävdes av i november 2017 till dess att säkringen slog ifrån i februari 2018. Den förklaring som B.U. har lämnat till att säkringen inte löste förrän i början av februari,

framstår dock som rimlig i sammanhanget; nämligen att sensorn som startar värmesystemet ligger under jord och alltså inte startar systemet innan marken kyls ned vid ihållande kyla. Det skulle enligt domstolens bedömning därför vara möjligt att värmekabelns funktion slogs ut vid ett tidigare tillfälle än när B.U. upptäckte att säkringen slogs ifrån.

B.U. uppfattning om orsakssambandet styrks också av de åberopade vittnesförhören med A.S och S.N samt i viss mån M.D. S.N var den som kom att samordna arbetet med felsökningen och försöken att få tillbaka funktionen i värmekabeln. Han har förhållandevis lång erfarenhet av att arbeta som elektriker och han har under förhöret framstått som en kunnig yrkesman. Hans förklaringar och resonemang om det inträffade har i alla delar framstått som logiska och de åtgärder som vidtogs som adekvata. Det gäller bl.a. hans redogörelse för försöken att få tillbaka funktionen i kabeln, kontakterna med leverantören och undersökningen av huruvida det skulle gå att skjuta in en ny kabel och slutligen beslutet att gräva upp och lägga en ny kabel. Särskilt S.Ns bedömningar och slutsatser att det måste ha trängt in fukt i kabeln vid avgrävningen eller reparationen, ger alltså enligt domstolens bedömning stöd för B.U. talan i målet.

Den omständighet som särskilt talar emot B.U. uppfattning om orsakssambandet är dock det förhållandet att både säkringen till värmekabeln för avloppsledningen och säkringen till värmekabeln för inkommande vatten hade slagits ut.

Av utredningen i målet har framgått att det har installerats två separata system, en ledning med värmekabel för vatten och en motsvarande ledning med värmekabel för avlopp. Dessa ledningar och kablar ligger till stor del nedgrävda ihop, men skiljs åt på fastlandet för att ansluta till det kommunala va-nätet i två olika anslutningspunkter. Där avgrävningen skedde var alltså ledningarna åtskilda och det var enbart ledning och kabel för vatten som Peab skadade. Domstolen bedömer utifrån de

uppgifter som finns i målet om de aktuella frostskyddssystemen att Peabs avgrävning av vattenkabeln och reparationen av densamma inte kan ha påverkat funktionen av avloppskabeln. Den förklaring som lämnats från B.U. sida, nämligen att avloppskabeln möjligen aldrig varit i funktion, men att avloppsledningen värmts tillräckligt av värmekabeln för vattenledningen, är inte utesluten men framstår enligt domstolens bedömning inte som sannolik. Till att börja med måste avloppskabeln i vart fall ha varit spänningssatt och dragit ström när säkringen löste ut. B.U. har inte presenterat någon bevisning som styrker upp antagandet att kabeln för avloppet aldrig varit i funktion. Det har inte heller presenterats någon utredning om varför det inte var möjligt att få igång funktionen för avloppskabeln, när funktionen för vattenkabeln slogs ut. I sammanhanget kan noteras att Stefan Nilssons redogörelse i huvudsak avser slutsatser om funktionen för vattenledningens värmekabel och åtgärder som vidtagits för att få igång densamma. Om B.U. tes stämmer om att avgrävningen gjorde att det kom in fukt i vattenledningens värmekabel och att den därför förlorade sin funktion, svarar det inte på frågan om varför det var omöjligt att få igång värmen för avloppssystemet. Det är inte möjligt att även avloppskabeln har råkat ut för fuktinträngning på grund av avgrävningen och därav förlorat sin funktion vid samma tillfälle. Sammantaget talar dessa omständigheter för Peabs antaganden om att båda systemen slogs ut samtidigt som en följd av brister i installationen.

Peabs inställning i målet styrks vidare av vittnesförhöret med M.S får bedömas vara en expert på elområdet och särskilt när det gäller att utreda fel och skador på elektriska installationer. Enligt hans uppfattning har inte funktionen av värmekabeln för vattnet slagits ut som en följd av avgrävningen av kabeln. M.S har bl.a. förtydligat att det är omöjligt att fukt skulle sprida sig i kabeln från platsen där kabeln grävdes av till de ställen där kortslutningarna i skarvarna återfanns.

Sammanfattningsvis gör domstolen följande bedömningar. Som redovisats ovan har det i målet framkommit omständigheter och bevisning som talar för B.U.

talans i målet, men Peab har pekat på en rad brister, möjliga alternativa skadeorsaker och även åberopat bevisning för sin ståndpunkt. Bevisbördan i målet placeras på B.U. och beviskravet ska vara det i tvistemål sedvanliga och strängare beviskravet, uttryckt som styrkt eller visat. B.U. har genom den talan som förts i målet inte lyckats nå upp till det kravet och Peabs invändningar har inte motbevisats. Det har enligt domstolens bedömning inte bevisats att funktionen i värmekabeln för vattenledningen slogs ut genom avgrävningen eller en bristfällig reparation. B.U. talan ska därför ogillas.

Vid denna utgång ska B.U. ersätta Peab för rättegångskostnader i målet. Parterna är bara oense om ersättningen till vittnena M.S och E.B. Domstolen, som konstaterar att de bl.a. har besökt skadeplatsen förutom att bedöma dokumentation och förbereda huvudförhandlingen m.m., finner att den begärda ersättningen inte är oskäligen. Det finns skäl för att tillerkänna Peab begärd ersättning i enlighet med domslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (MMD-01)

Överklagande senast den 21 oktober 2021.

Jonas Manole

Jan-Olof Arvidsson

I domstolens avgörande har rådmannen Jonas Manole, ordförande, och tekniska rådet Jan-Olof Arvidsson deltagit. Målet har beretts av tingsnotarien Kristin Urdal.